

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

EM2020/196

Tillie Martinussen

1. behandling

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Grønlands Selvstyre tiltræder kongelig anordning om ikrafttræden for Grønland af visse love om ændring af værnepligtsloven.

(Naalakkersuisoq for Finanser)

Først og fremmest skal lyde et kæmpe, rungende TAK til alle veteraner i Grønland, og i rigsfællesskabet. Nogle af jer har endog betalt en meget høj pris psykologisk, for at beskytte vore frie ret til demokrati, fred og bevarelse af freden.

Vi anerkender jeres indsats, og det er helt upolitisk, og direkte fra hjertet; tak!

Mange her i landet ved ikke helt hvordan følgerne kan være, hvilke aktiviteter I har været med til, og hvor I har gjort tjeneste – men mest af alt véd de måske ikke helt, hvor meget det betyder blot at få et tak i hverdagen, på gaden, derhjemme, der hvor vi møder jer.

Det må man gerne give vore medmennesker i trøjen, og meget gerne dem der har været i trøjen tidligere også.

Der er desuden behov for, at vi får kortlagt hvor mange veteraner der er her i landet, og om de har brug for særlig hjælp, og at vi får sendt dem en anerkendelse på vegne af os.

Vi mangler at få afdækket behovet for, at der kommer fællesskab, hjælp eller på anden måde en anerkendelse ud til vore veteraner og de i aktiv tjeneste.

Det arbejde skal vi deltage i, og fremskynde arbejdet med.

Det kan måske også give god mening, officielt at udvide begrebet "veteraner", fordi Grønland befolkningsmæssigt er lille. Derfor kunne man forestille sig en udvidet kreds, med politi, fængselsvæsen, sundhedsvæsens veteraner m.fl., hvis dette kan give mening for organiseringen af anerkendelsen, og give flere fordele for faggrupperne.

Især i byggerne er der ikke det store fællesskab, hvis veteranerne bor dér, men dog en sand overflod af natur, hvorfor en del må antages at bo her, måske også uden de er registrerede som veteraner.

De skal have støtte og mulighed for at deltage i fællesskaber, på linje med de store byer. Evt. elektronisk eller på anden måde.

Der foreligger et meget stort oplysende arbejde, og lad os straks sige her fra talerstolen af, at det er muligt at komme i kontakt med veterancentrets psykologer her i Nuuk, de gør faktisk et stykke arbejde for at kunne hjælpe dem med ondt i psyken efter udsendelse.

Der er naturligvis mange veteraner og aktive i tjeneste, der har det godt og ikke har nogle mén, men hvor en anerkendelse er på sin plads, og de fortjener lige så meget fællesskab og anerkendelse.

Vores frihed står på jeres skuldre, vort demokrati beskyttes af jer, vore nødstedte, vore sikre grænser, vore beskyttelse mod krig er jeres fortjeneste. Det er ikke så lidt, og skal ikke tages let.

Tusinde, tusinde tak. Til jer alle sammen. Hver og én.

Det er overordentligt positivt, at der nu ensortes lovgivning, især med fritagelse af værnepligtstjenesten. Med disse ord, stemmer vi for forslaget.